

Alkoholizam kod omladine - sociološki pristup

Okruĝić, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:180171>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-21**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

IVA OKRUGIĆ
ALKOHOLIZAM KOD OMLADINE – SOCIOLOŠKI PRISTUP
Završni rad

Pula, 2021.

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

IVA OKRUGIĆ
ALKOHOLIZAM KOD OMLADINE – SOCIOLOŠKI PRISTUP
Završni rad

JMBAG: 0303086029 , izvanredni student

Studijski smjer: predškolski odgoj

Predmet: Sociologija odgoja i obrazovanja

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Sociologija

Znanstvena grana: Posebne sociologije

Mentor: prof. dr. sc. Fulvio Šuran

Pula, rujan, 2021.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Iva Okrugić kandidatkinja za prvostupnicu predškolskog odgoja ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Studentica

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Iva Okrugić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Alkoholizam kod omladine-sociološki pristup“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Alkoholizam	2
2.1. Utjecaj alkohola na zdravlje	2
2.3. Alkohol kao kultura	3
2.3. Uzrok i oblici alkoholizma kod mladih	6
3. Alkohol i društvo	14
3.1. Socijalni odnosi i posljedice	16
3.2. Utjecaj na školu, posao i financijsko stanje	17
3.3. Okolina utječe na pojedinca	18
3.4. Problemi vezani uz alkohol u RH	18
4. Posljedice opijanja	22
4.1. Prevencija	22
4.2. Liječenje	23
5. Zaključak	25
Literatura	27
Popis slika, tablica, grafikona	28

1. Uvod

Znanstvenici različito definiraju alkoholizam. No, u suštini je prihvaćena definicija Svjetske zdravstvene organizacije, prema kojoj je alkoholičar osoba „koja prekomjerno konzumira alkoholna pića i čija je ovisnost od alkohola tolika da uslijed uzimanja alkohola pokazuje mentalne poremećaje ili bilo kakve druge manifestacije koje ukazuju na oštećeno fizičko i psihičko zdravlje, odnose s drugim ljudima i utiču na njezino socijalno-ekonomsko stanje“.

Alkohol je najčešće prva ovisnost, a u Hrvatskoj se od 240 000 alkoholičara liječi tek 3% što RH stavlja na sam vrh europskih zemalja po konzumiranju alkohola. Alkohol je najčešće korištena droga među mladima, a taj trend iz godine u godinu samo raste. Premda ne spada u ilegalne droge, za mlađe od 18 godina alkohol jest ilegalna droga.

Pogrešno je shvaćanje da je opijanje mladih ljudi kao socio-patološki fenomen rezultat suvremenog društva. Konzumacija alkoholnih pića u Hrvatskoj, ali i svijetu, je prihvaćeno društveno ponašanje do one točka kada prelazi granicu umjerene konzumacije te postaje medicinski i društveni problem. Uzimajući u obzir da uz osobu koja ima problem pati i njegova obitelj, može se reći da samo u Hrvatskoj od alkoholnih pića pati više od milijun Hrvata.

U Hrvatskoj je 2010. donesena nacionalna strategija vezana za zlouporabu alkohola, ali ona se provodi u sklopu strategije suzbijanja zlouporabe droga, koja nije revidirana i ne postoji nacionalni akcijski plan u području alkohola. Država uz sve to, oporezuje pivo i žestoka pića, a jedan od najvažnijih donesenih zakona su svakako zabrana prodaje i zabrana točenja svake vrste alkohola onima koji nemaju 18 godina,, ali i zabrana točenja alkohola nekome tko je već u alkoholiziranom stanju. [6]

2. Alkoholizam

Alkoholizam i ovisnost o alkoholu jedna je od najraširenijih ovisnosti u Republici Hrvatskoj i svijetu. Prema zadnjim procjenama, u Hrvatskog je 250000 alkoholičara, a u godinu dana se na liječenje prijavi samo njih 7500. Procjenjuje se da oko 15% punoljetnih muškaraca i 4% punoljetnih žena prekomjerno konzumira alkoholna pića. Također, više je osoba ovisno o alkoholu nego o opojnim i ilegalnim drogama.

Ova je ovisnost bolest koja se može dogoditi svima. Do nje dolazi tako što osoba sama odabire taj put i ponavlja ga prilikom svake konzumacije pića. Osoba koja duže vrijeme konzumira veće količine alkohola, počinje imati tjelesne i psihičke probleme te se time može okarakterizirati kao kronični alkoholičar.

Alkoholna pića su sva ona koja u svom sastavu sadrže određenu količinu etilnog alkohola – etanola. On je bistra bezbojna tekućina sa specifičnim mirisom, a svojstvo djelovanja u ljudskom tijelu je depresija središnjeg živčanog sustava i negativan utjecaj na motoričke sposobnosti. Količina etanola se izražava u promilima i određuje se postupkom analize krvi ili alkotestom. Pića se proizvode fermentacijom neke sirovine ili destilacijom.

Razgradnja alkohola u tijelu započinje već u ustima, a najveći dio se odvija u želucu i tankom crijevu. U želucu se zbog njegove prisutnosti pojačano luči želučana kiselina što rezultira time da brže ode u krv i tako do svih dijelova tijelu i to u roku od pet minuta.

2.1. Utjecaj alkohola na zdravlje

Kao što je već ranije navedeno, alkoholizam podrazumijeva konzumiranje velikih količina alkohola, učestalo i bez razloga. Definira se kao:

- poremećaj u ponašanju,
- devijantan oblik ponašanja uslijed dugotrajnog uzimanja prekomjerne količine alkohola.

Njegovo pretjerano konzumiranje, kao i sve što je pretjerano, dovodi do fizičkih i psihičkih problema, odnosno ovisnosti.

Osoba koja konzumira velike količine alkohola, u početku to radi kako bi dostigla određeni stupanj opijenosti što ju dovodi do zadovoljstva, a time i zloupotrebe. Uzrok sklonosti alkoholu je i dalje nepoznat, no postoje neke karakteristike kod većeg broja alkoholičarima, a to su[1]:

- depresija,
- autodestruktivnost,
- ovisnost i
- seksualna nezrelost.

Za mozak koji se razvija, alkohol je droga i ukoliko se konzumira od ranije dobi može i izaziva trajne posljedice. Za djecu je opasniji nego za odrasle jer djeca još nisu niti razvila sve svoje spoznajne vještine pa konzumiranje alkohola u toj dobi zaustavlja kognitivni i psihoemocionalni razvoj, što se u kasnijoj dobi teško ili ne može nadoknaditi[1].

Nova istraživanja ukazuju na to da konzumacija alkohola u tinejdžerskoj dobi oštećuje dijelove mozga u hipokampusu. CT snimke mozga tinejdžera koji konzumira alkoholna pića su pokazale stanjenje hipokampusa - dio mozga koji je zadužen za osjećaje, pamćenje i učenje. Ona djeca koja su konzumirala alkohol su pokazivali više znakova drugih emocionalnih poremećaja kao što su:

- depresija,
- poremećaji u ponašanju,
- posttraumatski poremećaji i
- poremećaji pažnje.

2.3. Alkohol kao kultura

Iako se alkoholizam, kao ovisnost, razvija u fazama. Međutim zbog razno raznih faktora, kod mladih se taj fenomen razvija nešto brže. Prva faza alkoholizma je faza umjerenog opijanja, koja predstavlja društveno prihvatljivo pijenje i ne smatra se bolešću. Znanstvenici i društvo i danas pokušavaju definirati društveno prihvatljivo pijenje.

Slika 1: Rizično konzumiranje alkohola

Populacijska grupa	U tjednu	U danu
Muškarci	> 14 SP	> 3 SP
Žene	> 7 SP	> 2 SP
Stariji od 65	> 7 SP	> 1 SP

Mladi od 18 godina   **I jedno SP je rizično (društveno neprihvatljivo pijeње)**

Izvor: <http://lazetic.blogspot.hr/2015/07/razvoj-alkoholizma.html>

Druga faza je faza treninga koju još uvijek ne smatramo ovisnošću, ali ona jest put prema ovisnosti. U ovoj fazi, osoba još uvijek nije svjesna problema te koristi izgovor „društvenog opijanja“ tijekom raznih slavlja ili prilikom izlaska.

Kada govorimo o fazi alkoholizma, najprije se spominje predfaza alkoholizma, poznata kao predtoksikomanska faza koja ima sljedeće karakteristike[2]:

- povećanje tolerancije: potreba za povećanjem količine alkohola kako bi se postigao željeni učinak
- psihička ovisnost: emocionalna i mentalna želja i navika ispijanja alkohola s ciljem posizanja zadovoljstva i izbjegavanje nelagode (rješavanje osobnih problema). Pokazatelj ovoga je stalno uključivanje alkohola u razne aktivnosti te osjećaj neispunjenosti u slučaju nekonzumiranja alkohola.

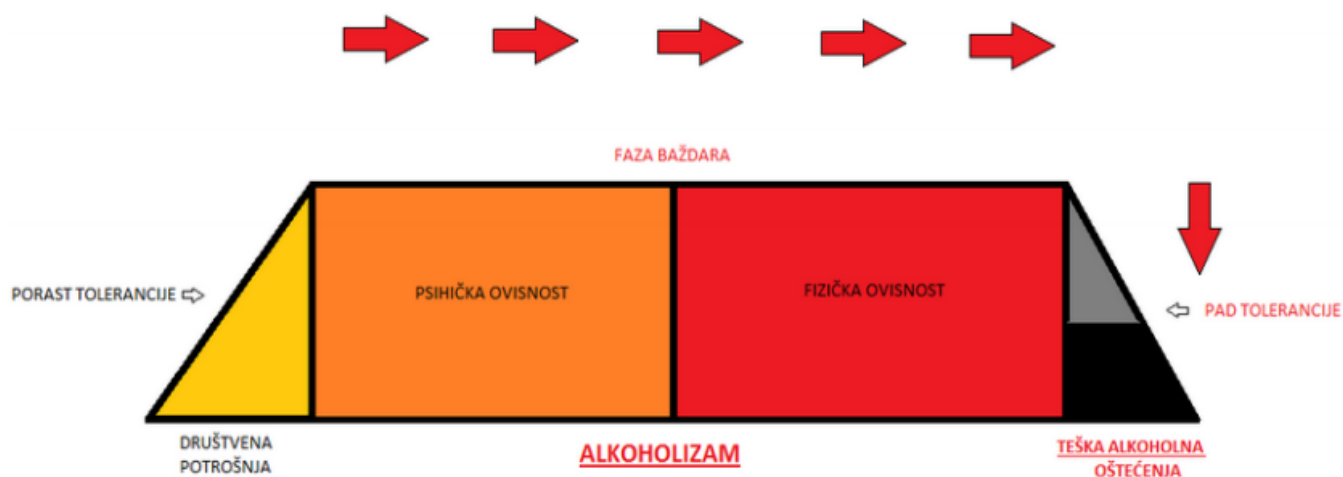
Nadalje, toksikomanska faza dobiva obilježja pune ovisnosti, a one su[2]:

- gubitak kontrole je znak da je došlo do promjena u mozgu koje se ne mogu ukloniti, a to uključuje nemogućnost prestanka pijenja ni nakon liječenja i apstinencije, i jedna čaša nije dovoljna
- alkoholna amnezija označava postojanje oštećenja mozga uslijed pijenja i predstavlja gubitak sjećanja događaja tijekom pijanog stanja
- stalno opijanje – javljanje apstinencijske krize koja ukazuje na fizičku ovisnost o alkoholu i nemogućnost normalnog funkcioniranja bez istog; prilikom ponovne konzumacije, simptomi krize se povlače
- pad tolerancije se javlja kasnije kada osoba više ne može popiti kao prije i napije se od manje količine pića nego inače.

Tablica 1: Faze i znakovi alkoholizma

FAZE	ZNAKOVI
Faza umjerenog opijanja	-društveno dozvoljeno pijenje
Trening faza	-tolerancija u porastu -povremena opijanja
Predtoksikomanska faza	-povećana tolerancija
Toksikomanska faza	-gubitak kontrole -alkoholna amnezija -nemogućnost apstinencije -pad tolerancije

Slika 2: Shema razvoja alkoholizma

Izvor: <http://klasrednjaci.webhr.biz/razvoj%20alkoholizma.html>

Iz slike 1, može se iščitati kako alkoholiziranje ide samo u jednom smjeru, što znači da osobe koje su se izliječile od ovisnosti o alkoholu, ne bi smjele više isti konzumirati, iako misle da imaju kontrolu nad time što i koliko mogu popiti. Međutim, većina nastavlja od trenutka kada su se odlučili apstinirati i velikom brzinom kreću prema teškim alkoholnim oštećenjima.

2.3. Uzrok i oblici alkoholizma kod mladih

Oblici

Vrste konzumacije alkoholnih pića koje su veće su odnosu na zdravstvene preporuke prema definiciji Nacionalnog instituta za zlouporabu alkohola i alkoholizam[3]:

- konzumacija alkohola s malim rizikom za razvoj alkoholizma i njime izazvanih poremećaja podrazumijeva za žene ne više od 3 pića dnevno, a za muškarce ne više od 4 pića dnevno, pri tom su moguće nuspojave ako već postoje neki zdravstveni problemi,
- prekomjerno pijenje – konzumacija četiri ili više pića za žene i pet ili više pića za muškarce u kratkom vremenu (2-3-h),

- ekstremno ekscesivno pijenje – konzumacija 10 ili više alkoholnih pića za muškarce i 8 ili više za žene u kraćem vremenskom roku,
- teško pijenje – teško ekscesivno pijenje svaki peti dan ili češće u 30 dana.

Zašto mladi piju?

Pubertet je razdoblje praćeno raznim načinima eksperimentiranja u cilju pronalaska samog sebe i uključivanja u društvo, na ovaj ili onaj način. Pošto su mladi pod utjecajem hormonalnih promjena, razvija se limbički sustav, odgovoran za traženje zadovoljstva, nagrada, emocionalnih reakcija i spavanja. Nakon razvoja tog sustava, razvija se prefrontalni korteks koji je zaslužan za nadzor i odgovornost nad obavljanjem funkcija kao što su donošenje odluka, organizacija, budućnost i kontrole nagona[4]. Nadalje, razlozi za okretanje alkoholu kod mladih, a vezani za obitelj su[5]:

- neučinkovito roditeljstvo,
- nesređena obiteljska okolina u kojoj dijete živi,
- manjak odnosa između roditelja i djeteta,
- odobravanje konzumacije alkohola unutar obitelji.

Socijalni rizici prisutni u mladim ljudima, a mogu biti razlog konzumacije alkohola su:

- pritisak vršnjaka,
- marginalne grupe u kojima se nalazi mlada osoba i u kojoj se ona kreće,
- grupe osoba koje konzumiraju alkohol,
- grupe ljudi s lošim odnosima prema institucijama.

Opće je poznato da osim zbog problema koje mladi ljudi mogu imati u svom užem krugu obitelji, bilo zbog emocionalnih, financijskih, ili bilo kojih drugih razloga, kao i zbog fizičkih razloga koji su ranije navedeni, najjednostavnije objašnjenje za to zašto mladi piju jest dokazivanje u društvu i strah od nepripadanja. Međutim, tu su još i razlozi kao što je osjećaj nesigurnosti, manjak samopouzdanja, usamljenost, depresija, anksioznost, koji su sve više prisutni u ljudima, ali i kod mladih, uznemirenost, napetost i slično.

Također, česti simptomi i posljedice pretjeranog konzumiranja alkohola su:

- gubitak pamćenja ne samo u pijanom stanju,
- nemogućnost sjećanja što se dogodilo dok je mlada osoba bila pod utjecajem alkohola,
- rizično seksualno ponašanje ili upravljanje motornim vozilom pod djelovanjem alkohola,
- često opijanje u toku tjedna/mjeseca,
- popuštanje u školi i loše ocjene,
- konflikti s vršnjacima u pijanom stanju, ali i problemi sa zakonom,
- kontinuirana i velika žudnja za alkoholom,
- vjerovanje da je alkohol neizostavan dio zabave,
- pijenje u većim količinama ili dulje nego je osoba namjeravala piti,
- laganje o količini konzumiranog alkohola,
- neuspjeli pokušaji prestanka opijanja ili smanjenja količine popijenog alkohola,
- opijanje iako to nije bila namjera,
- mnogo vremena provodi u pijenju alkohola,
- česti mamurluci,
- osjećaj depresije,
- neraspoloženja ili razmišljanja o samoubojstvu.

Istraživanje ESPAD (Europsko istraživanje o pušenju, pijenju alkohola i upotrebi droga (*European School Survey Project on Alcohol and other Drugs, ESPAD*) je međunarodno istraživanje koje je prvi put provedeno 1995., a do 2015. provedeno je 6 puta. U tom istraživanju uključeno je 48 europskih zemalja, kao i Hrvatska.

Istraživanje se bazira na učenicima srednjih škola kada navršše 16 godina. U Hrvatskoj su to učenici 1. i 2. razreda, a cilj je prikupljanje međunarodno usporedivih i standardiziranih podataka na reprezentativnom uzorku 15-16godišnjaka o pušenju cigareta, alkoholu i drogama. Također je cilj procijeniti koliko je lako doći do istih, kada kreću s konzumiranjem i slično.

Što se tiče Republike Hrvatske, istraživanje koje je provedeno 2015. godine, ustanovilo je da 86,6% učenika lako ili prelakdo dolazi do alkohola.

Tablica 2: Dostupnost alkoholnih pića mladima

Pivo	80,1%
Vino	79,1%
Žestoka i miješana pića	62,9%

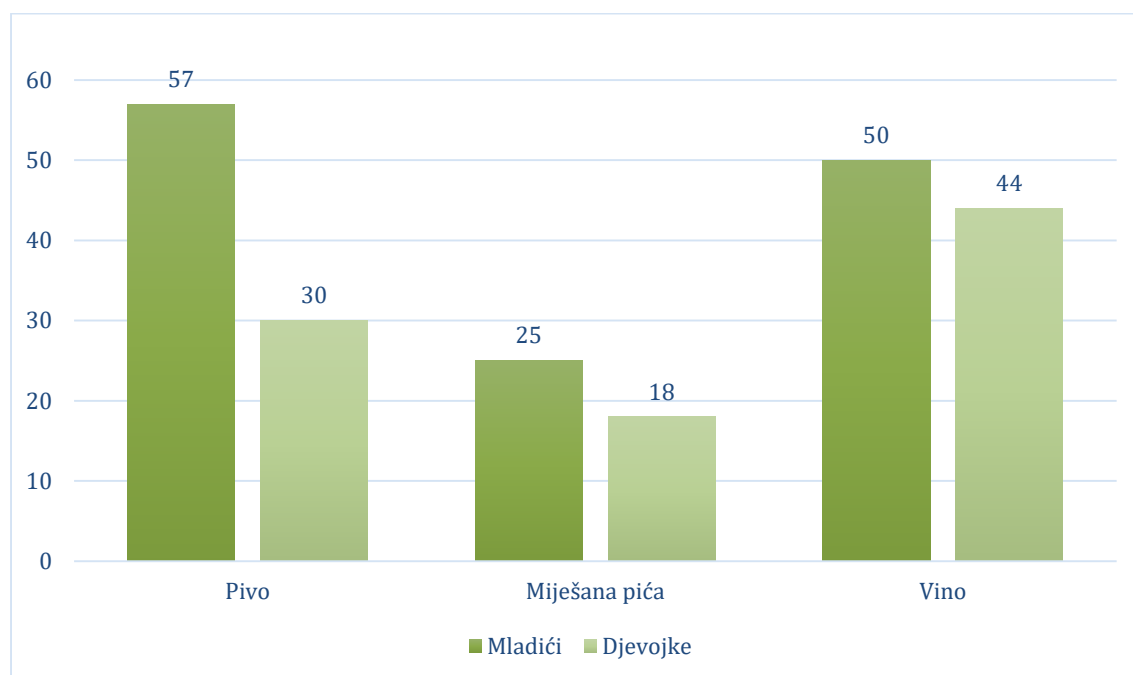
Izvor: rad studentice prema Pejnović Franelić i sur. ESPAD istraživanje, (https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2017/06/Standardizirano-europsko-istra%C5%BEivanje-o-alkoholu_RARHA-SEAS_20_-06.pdf)

Iz ove tablice iščitava se kako je djeci vrlo jednostavno doći do alkoholnih pića, unatoč zakonima o trgovini i ugostiteljskoj djelatnosti koji jasno naglašavaju da se alkoholna pića ne smiju prodavati niti posluživati osobama mlađima od 18 godina, i taj je podatak prevelik i suviše opasan.

Također, prema ovom istraživanju utvrđeno je kako je 94% mladića i 91% djevojaka barem jednom konzumiralo alkohol. Kada se govori o teškom pijenju odnosno konzumaciji alkohola unutar 30 dana kad se provodilo istraživanje, čak je 60% mladića i 80% djevojaka konzumiralo alkohol ili dolazilo u kontakt s njime. U usporedbi s drugim državama, Hrvatska je tu bila na 13. mjestu.

Učenicima koji su odgovorili da su unutar posljednjih 30 dana konzumirali alkohol postavljeno je pitanje koju vrstu alkohola su konzumirali, a najpopularniji odgovori bili su pivo, miješana pića i vino. Podatci su vidljivi u sljedećoj tablici.

Grafikon 1: Vrste konzumiranih pića unutar 30 dana kod mladih, prema istraživanju 2015. godine. (%)

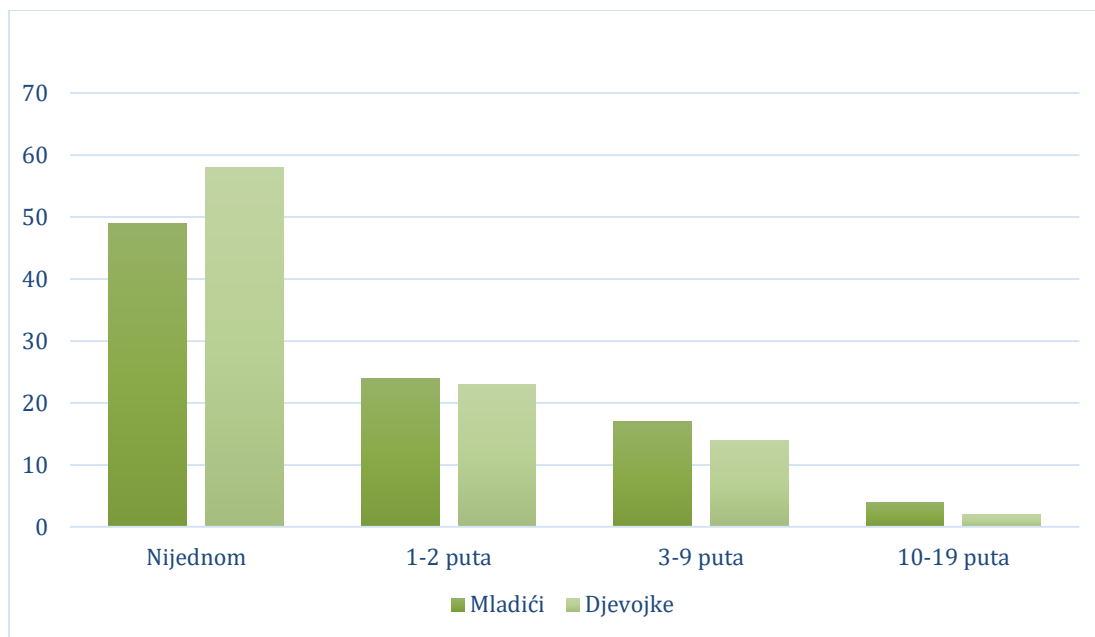

Izvor: rad studentice prema podacima ESPAD-a <http://www.espad.org/report/table-9b-frequency-use-any-alcoholic-beverage-during-last-30-days-gender-2015-percentages>

Iz grafikona 1 može se jasno vidjeti odnos između djevojaka i mladića te konzumacije alkohola i zaključiti kako su uglavnom mladići ti koji konzumiraju alkohol iako su tek u blažoj „prednosti“ u usporedbi sa djevojkama. Kao omiljeno piće, bez sumnje vode pivo kod mladića i vino kod djevojaka, dok su miješana pića nešto manje zastupljena. U sljedećem grafikonu prikazan je broj opijanja u životu među mladima u Hrvatskoj.

Grafikon 2: Broj opijanja u životu, kod mladih prema istraživanju 2015. godine (%)

Izvor: rad studentice prema podacima ESPAD-a; <http://www.espad.org/content/table-21b-frequency-lifetime-intoxication-gender-2015-percentages>

Iz grafikona 2 može se iščitati kako je postotak djece i mladih koji se nikad nisu napili prilično visok s obzirom da tek svaki četvrti srednjoškolac ne konzumira alkohol, ali s druge strane i nizak u usporedbi s podatkom da se oko 15% mladih opio čak tri do devet puta u životu.

U istraživanju ESPAD-a koje je provedeno 2007. sudionicima je postavljeno pitanje: što smatraju, koja je vjerojatnost da će pod utjecajem alkohola napraviti nešto što će kasnije požaliti? Rezultati su sljedeći:

- 12% njih je izjavilo da to nije vjerojatno,
- 25% da je to vrlo vjerojatno.

Također ih se pitalo: koliko su se puta potukli u posljednjih godinu dana pod 22 utjecajem alkohola: 8.5% njih odgovorilo je da je to bilo jednom ili dva puta.

Na pitanje koliko su nesreća ili ozljeda imali, pod utjecajem alkohola: 9.6% je izjavilo da je to bilo jednom ili dva puta.

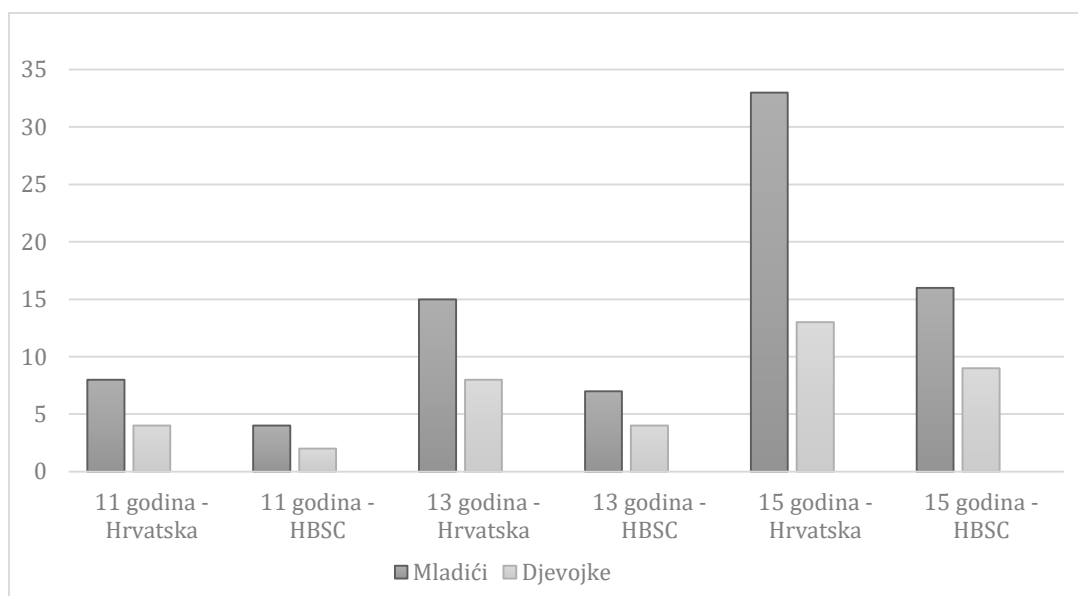
Na pitanje koliko su često posljednjih 12 mjeseci imali problema s policijom pod utjecajem alkohola, njih 6.4% izjavilo je da je to bilo jednom ili dva puta.

5.1% sudionika reklo je da je u posljednjih 12 mjeseci imalo jednom do dva puta nezaštićeni seksualni odnos pod utjecajem alkohola, a 4.6% ih je imalo seksualni odnos zbog kojeg su kasnije požalili. Rezultati ovih istraživanja može se zaključiti i vidjeti zapravo koliko djeca i mladi nisu svjesni rizika i opasnosti koje vrebaju svaki put kada konzumiraju alkohol.

S druge strane, postoji još jedno istraživanje, ono o zdravstvenom ponašanju učenika (*Health Behaviour in School aged Children, HBSC*). To je međunarodno istraživanje koje od 1983. godine prikuplja podatke o zdravlju i ponašanju djece u kojem sudjeluje i RH od 2002.

Ciljana dobna skupina su učenici petog i sedmog razreda osnovne škole i učenici prvog razreda srednje škole, odnosno djeca od 11, 13, i 15 godina. Osim istraživanja o ponašanju, zdravstvenim navikama, oblicima rizičnog ponašanja i slično, prikupljaju se i podatci o školskoj okolini, odnosima i dobivanju podrške od strane obitelji i vršnjaka[6]. U istraživanju koje je provedeno 2013./2014. u Hrvatskoj je 46% mladića i 33% djevojaka od 15 godina prvi put konzumiralo alkohol kada su imali maksimalno 13 godina.

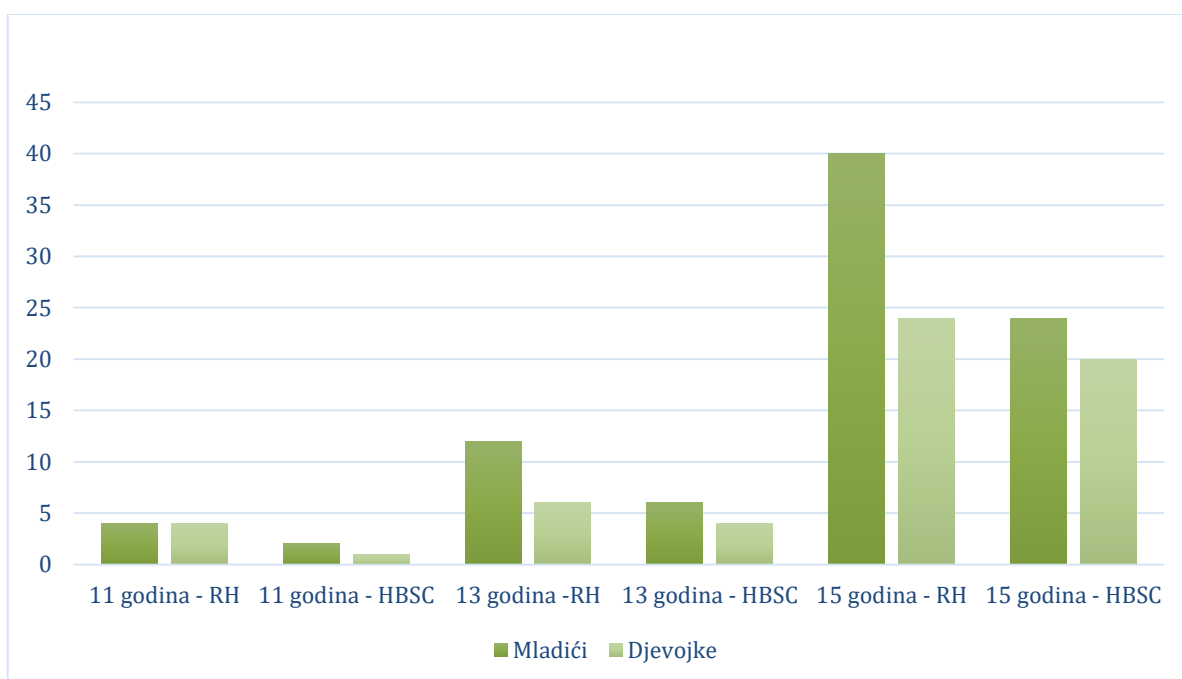
Grafikon 3: Konzumacija alkohola barem jednom tjedno (%) i usporedba s prosjekom HBSC-a za 2013./2014.

Izvor: rad studentice prema http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0003/303438/HBSC-No.7-Growing-up-unequal-Full-Report.pdf?ua=1

Grafikon 3 pokazuje da je Hrvatska u usporedbi s drugim zemljama, na prilično visokom, točnije šestom mjestu kad je riječ o tjednoj konzumaciji pića i time iznad prosjeka HBSC-a. u svim dobnim skupinama, udio mladića koji konzumiraju alkohol je veći od udjela djevojaka. Ispred Hrvatske je Armenija na prvom mjestu, a slijede je Izrael, Moldavija, Rumunjska i Bugarska. U skupini 13-godišnjaka, 15 % mladića i 8% djevojaka konzumiralo je alkohol barem jednom tjedno, a u najstarijoj skupini od 15 godina, taj je postotak skočio na 33% kod mladića i 13% djevojaka.

Grafikon 4: Opijanje minimalno dva puta u životu (%)

Izvor: rad studentice prema:

http://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0003/303438/HBSC-No.7-Growing-up-unequal-Full-Report.pdf?ua=1

Najveći dio mladića (33%) i djevojaka (30%) prvi put doživjelo je opijeno stanje u 14.-oj godini ili kasnije, a 16% mladića i 6% djevojaka navelo je da se prvi put opilo sa 13 ili ranije. Ovi podaci smještaju Hrvatsku na visoko 7. mjesto s drugim europskim zemljama, a ispred nje nalaze se Litva, Estonija, Bugarska, Latvija, Finska i Škotska. 4% mladića i 1% djevojaka, opilo se sa 11 godina. U skupini od 15 godina, veći je udio djece koji su se napili dva puta ili više u životu i to u 40% mladića i 24% djevojaka.

3. Alkohol i društvo

Iako se opijanje uvijek smatralo muškim „sportom“, statistika dokazuje da je sve više djevojaka i djevojčica koje pribjegavaju tim navikama. Djevojčice danas piju deset puta češće nego prije deset godina, a mladići dva puta više[7]. Navika opijanja javlja se između 13. i 17. godine, a mladi time poručuju da su odrasli, važni i da se uklope u društvo u kojem se nalaze i kojem žele pripadati.

Eksperimentiranje ne vodi nužno u ovisnost, ali je pripito ili pijano stanje izvor potencijalnog rizičnog ponašanja stoga se mogu dogoditi prometne nesreće, loše seksualno ponašanje, neželjena trudnoća i silovanje, tučnjave i slično. Problem alkoholizma i svakodnevnog ili čestog opijanja nije samo problem pojedinca već i njegove obitelji i okoline. Obitelj može postati manje ili više disfunkcionalna, ako već nije, što je onda rezultiralo da mlada osoba počne konzumirati alkohol u velikim količinama. Gubi se obiteljska komunikacija, potpora, društveni život obitelji je osiromašen i slično.

Alkohol utječe na promjenu raspoloženja i ponašanja u manjim dozama, a u većim potiče nasilje i agresivno ponašanje, dok na kraju svega ima velike posljedice na psihičko i fizičko zdravlje.

Zloupotreba alkohola kod mladih, a često bude zloupotreba, vezana je uz spol, ali i socijalni status, etničkom pripadnošću i regijom u kojoj osoba živi.

Tablica 3: Rezultati istraživanja konzumacije alkohola kod mladih 2015.

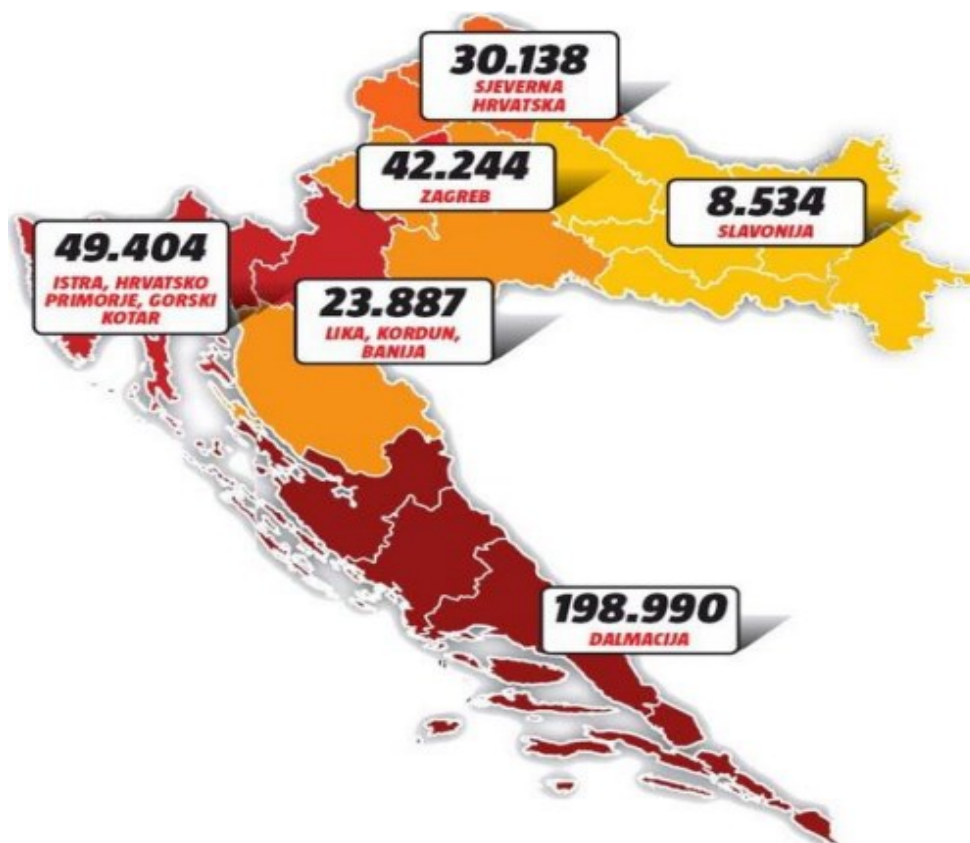
Konzumacija alkohola u životu	
%	
Mladići	94
Djevojke	91
Konzumacija alkohola u poslj. 12 mjeseci	
Mladići	84
Djevojke	80
Konzumacija alkohola u poslj. 30 dana	

Mladići	60
Djevojke	49

Izvor: rad studentice prema podacima ESPAD-a <http://www.espad.org/report/table-9b-frequency-use-any-alcoholic-beverage-during-last-30-days-gender-2015-percentages>

Iz tablice 3 može se zaključiti kako je postotak konzumacije alkohola prije samo 5 godina bio izrazito velik, skoro stopostotan, kod mladih koji su alkohol konzumirali barem jednom, neznatno manji postotak onih koji su ga konzumirali unutar 12 mjeseci, ali i prevelik postotak djece odnosno mladih, koji su konzumirali alkohol u posljednjih 30 dana, jer se iz toga zaključuje da postotak nije znatno manji, a možda je i veći u nekim drugim razdobljima godine.

Slika 3: Karta alkoholizma u Hrvatskoj

Izvor: <http://www.24sata.hr/news/karta-alkoholizma-najvise-piju-dalmatinci-najmanjeslavonci-412721>

U Hrvatskoj najviše se alkohol konzumira u Dalmaciji, najmanje u Slavoniji. Iza Dalmacije, po broju osoba koje konzumiraju alkoholna pića, slijedi Istra, Hrvatsko primorje i Gorski kotar te Grad Zagreb.

3.1. Socijalni odnosi i posljedice

Posljedice koje se javljaju kod mladih, ali i ostalih, koje prekomjerno konzumiraju alkohol su sljedeće:

- narušeni obiteljski odnosi,
- narušeni prijateljski odnosi,
- problemi u školi i fakultetu,
- problemi sa zakonom,
- socijalno neprihvatljivo ponašanje.

Razlog zbog kojih dođe do narušavanja ovih odnosa i aktivnosti jest prekomjerno i učestalo konzumiranje alkohola[8], nakon čega pogotovo mlada osoba počne pokazivati nepoštovanje prema pravilima, bila ta pravila u obitelji, društvu ili institucijama. Javljaju se česte svađe, rasprave i konflikti u obitelji, među članovima obitelji, nakon čega dolazi do udaljavanja i zahlađivanja odnosa u kojima više nema nikakve vrste komunikacije.

Iz tih razloga, osoba počne mijenjati svoju okolinu, prijatelje, navike i aktivnosti, sa onom okolinom i ljudima koji ohrabruju, nagrađuju i potiču tu vrstu ponašanja koja zapravo vodi u potencijalnu propast. Ukoliko dijete, odnosno mlada osoba, još uvijek pohađa školu, najveći je pokazatelj da se nešto događa, to što se naglo gubi interes za obaveze vezane uz školu, ocjene počinju popuštati, dijete markira i odbija svaki autoritet.

Problemi sa zakonom počinju se javljati zbog antisocijalnog i asocijalnog ponašanja, a to se očituje u remećenju javnog reda i mira, tučom, prometnim nesrećama pri upravljanju motornim vozilom pod utjecajem alkohola, manjim ili većim kriminalom i generalno delikventnim ponašanjem.

Nadalje, tu je i rizično spolno ponašanje zbog intoksikacije koja, kao što je ranije rečeno, ohrabruje osobu na prilazak i komunikaciju s drugom osobom. Povećana je želja za zadovoljstvom, a smanjena je mogućnost percepcije i prosuđivanja.

Na kraju, dugotrajna konzumacija alkohola, utječe na budućnost pojedinca što osim zdravstvenog i socijalnog, utječe i na financijske izvore, zbog čega takve osobe nerijetko imaju narušen odnos s novcem i veće financijske probleme, zbog kojih se na kraju stvori začarani krug siromaštva i alkoholizma.

3.2. Utjecaj na školu, posao i financijsko stanje

Što se tiče profesionalnog života, mladi, i općenito osobe koje imaju problem s ovisnošću, zapostavljaju svoje obaveze, smanjuje se njihova generalna produktivnost, djeca izostaju iz škole, a odrasli s posla, što rezultira lošim poslovnim odnosima, konflikata, lošeg uspjeha i neodgovarajućeg i nepotpunog obrazovanja. Osobine koje se očituju u profesionalizmu kod ovakvih osoba su:

- apsentizam (izostajanje s posla/škole),
- smanjena produktivnost,
- povrede na radnom mjestu/u školi,
- poremećeni međuljudski odnosi.

Iz ovih razloga, osobe koje pretjerano konzumiraju alkohol, imaju veće financijske izdatke, odnosno troše novac, prvenstveno na alkohol, čime se ugrožava njihova egzistencija i egzistencija njihove cijele obitelji, a i njihovi izvori prihoda postaju sve više nestabilni zbog gore navedenih osobina koje se mogu javiti.

Socijalno okruženje u kojem se nalazi alkoholičar, odbacuje ga, jer zaokupljenost alkoholom i njegovom konzumacijom na redovnoj bazi kod pojedinaca postaje dominantna, dok u isto vrijeme slabe kontakti i interesi za prijatelje, kolege, obitelj, rodbinu i slično. Zato on postane izoliran od društva i okreće se užoj grupi, a to je ona koja potiče i nagrađuje njegovo ponašanje.

3.3. Okolina utječe na pojedinca

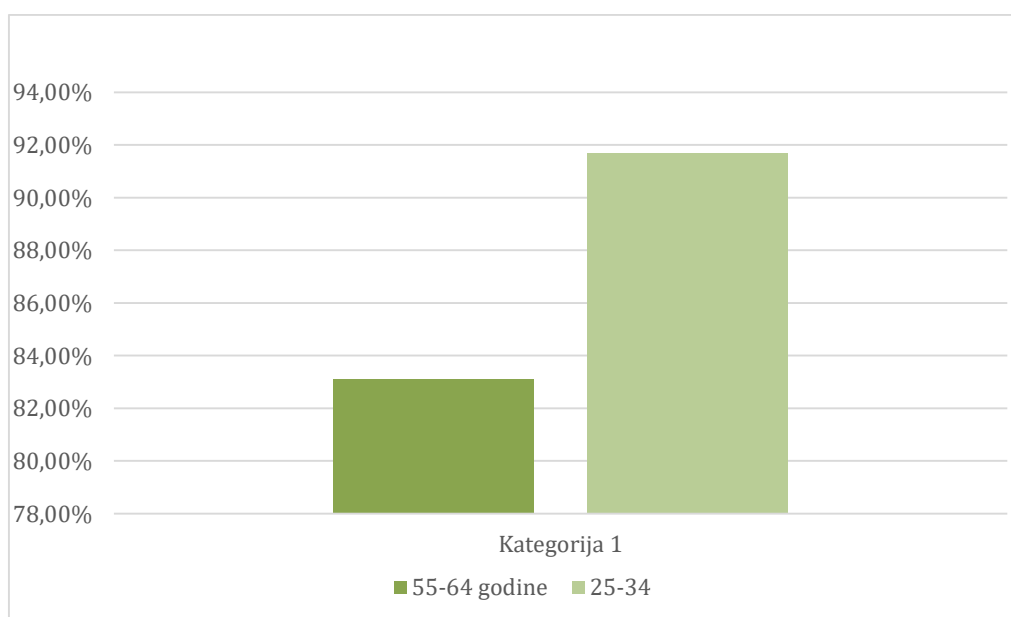
Pubertet je razdoblje koje bilježe brojne promjene u životu mlade osobe. Problem je što svaka mlada osoba to razdoblje doživljava i proživljava na svoj način i nema jednog koji odgovara svima. Iz razloga što se teže navikavaju na te promjene, mogu se javiti problemi s ponašanjem koji nisu društveno prihvatljivi. Ti problemi mogu biti:

- mentalni problemi – depresija, anksioznost, poremećaji socijaliziranja, agresivno ponašanje, nasilje, delikvencija..
- ozljeđivanje – vjeruju da fizička bol umanjuje psihičku, suicidalne misli i ponašanje, samoubojstvo..
- nasilje – agresija, problemi sa zakonom..
- poremećaji u prehrani – anoreksija, bulimija, pretilost..
- konzumacija alkohola,
- droga i pušenje,
- rizično spolno ponašanje – rano stupanje u odnose, poticanje na njih, promiskuitet, maloljetnička trudnoća, porod i roditeljstvo u pubertetu, spolne bolesti..

3.4. Problemi vezani uz alkohol u RH

2011. provedeno je istraživanje u Hrvatskoj u kojem je donesen zaključak da je 86,4% ispitanika između 15 i 64 godine konzumiralo alkohol tijekom svog života. Ti rezultati bili su vrlo bliski i za mlade i za odrasle.

Grafikon 5: Udio ispitanika koji su u životu konzumirali alkohol (%)

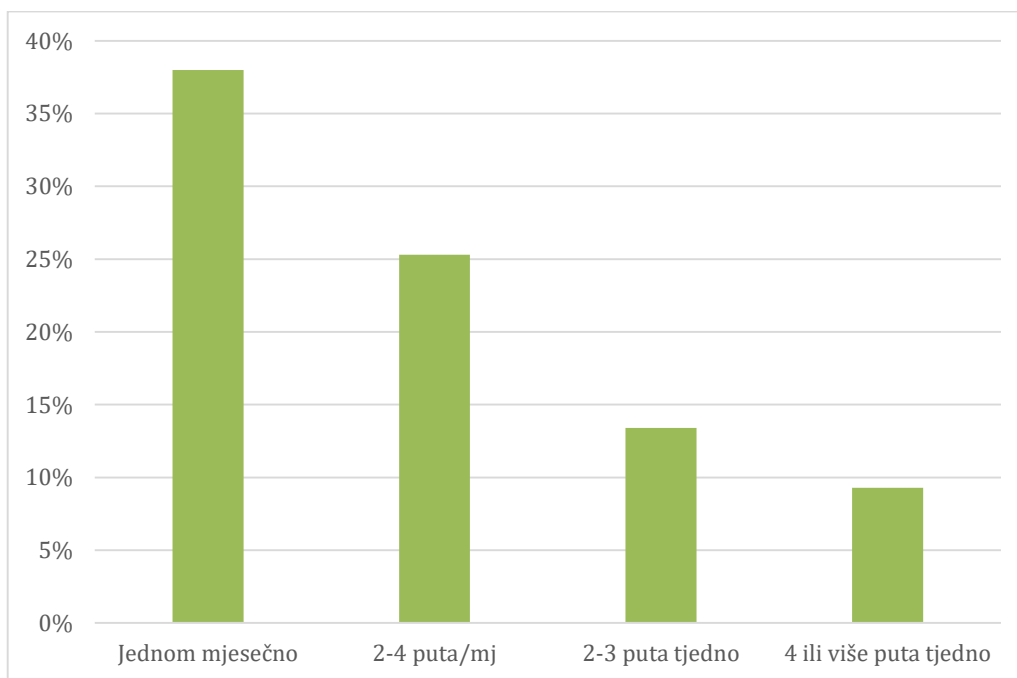
Izvor: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2012.

Grafikon 5 prikazuje udio ispitanika određenih dobnih skupina koji su tijekom svog života konzumirali alkoholna pića barem jednom. Muškarci su tu činili 92,5% ispitanika, a 80,3% žena kazale su da su konzumirale alkohol.

Međutim, među ispitanicima je ipak najviše onih koji su konzumirali alkoholna pića jednom mjesečno ili rjeđe, zatim oni koji su ga konzumirali 2-4 puta mjesečno, nadalje, oni koji su ga pili 2-3 puta tjedno, a najmanji je udio onih ispitanika koji su ga konzumirali 4 puta tjedno ili više, a podaci su prikazani u grafikonu 6. Što se mlađih osoba tiče, pokazuju sličnu raspodjelu, ali uz manji udio onih koji su alkohol konzumirali 4 puta tjedno ili više (4,8%).

Grafikon 6: Postotak konzumiranja alkohola na mjesečnoj i tjednoj bazi (%)

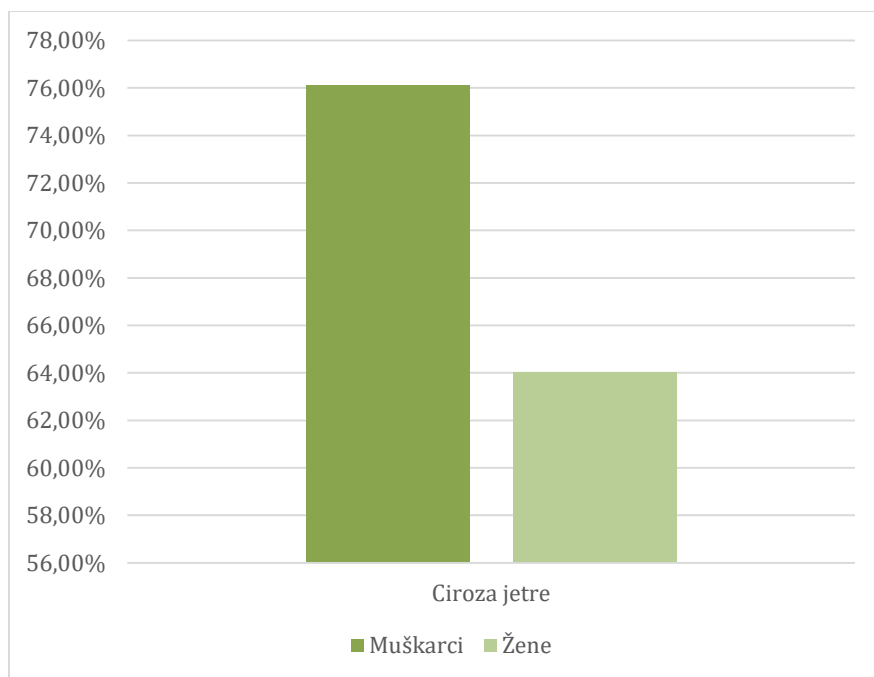

Izvor: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2012.

2010. godine, poremećaji zbog ovisnosti o alkoholu bili su prisutni u 8,6% muškaraca i 1,9% žena, a 5,6% muškaraca i 1,4% žena bilo je aktivno ovisno o alkoholu. Što se tiče prosjeka Europske regije, Hrvatska je tada bila ispod prosjeka.

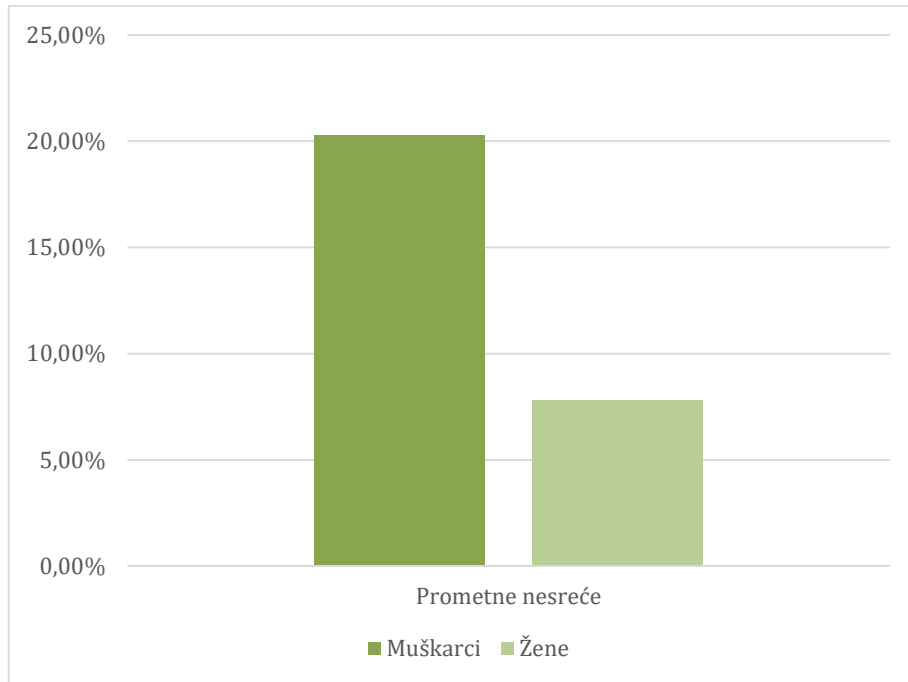
Što se tiče podataka iz 2012. godine, istraživane su bolesti oboljenja od ciroze jetre u muškaraca i žena, kao i postotak prometnih nesreća uzrokovane alkoholom, i dobiveni su sljedeći podaci koji su prikazani u grafikonima.

Grafikon 7: Postotak oboljenja od ciroze jetre u RH (%)

Izvor: www.who.int

Grafikon 8: Postotak prometnih nesreća uzrokovane alkoholom (%)

Izvor: www.who.int

4. Posljedice opijanja

Kao što je prethodno ukratko rečeno, a i dobro poznato, alkohol i sve ostalo u pretjeranim količinama ima negativan utjecaj na čovjeka i njegovo zdravlje, ali i kvalitetu života. Alkohol usporava metaboličke procese koji su bitan faktor opskrbe organa hranjivim tvarima koje im trebaju za normalno funkcioniranje.

U ovom trenutku zna se da je alkohol uzrok više od 200 bolesti, ozljeda i drugih negativnih i nepovoljnih zdravstvenih problema i stanja, a na to koliko će ona biti ozbiljna utječu tri komponente:

- količina konzumiranog alkohola,
- vrsta pijenja i
- kvaliteta konzumiranog alkoholnog pića.

4.1. Prevencija

Sve smo više svjesni kako se vremena mijenjaju, roditelji su sve manje uključeni u život svoje djece, odnosno u ono što oni rade, kako provode svoje vrijeme i slično.

Djeca su sve više zatvorena u sebe, u sobama na mobitelima i računalima i opada komunikacija između roditelja i djece. Iako je važno da je roditelj i prijatelj svom djetetu i da dijete zna da s roditeljem može pričati o svemu, sve više roditelja tu svoju ulogu olako shvaća i postaje djetetu samo prijatelj, a to nije dovoljno dobro, jer djeci treba netko tko će ih naučiti i disciplinirati za njihovo vlastito dobro. Stoga, roditelji prvenstveno djeci moraju biti roditelji, a onda prijatelji. Iz toga razloga, važno je napraviti sljedeće kako bi se mogući problemi što brže i lakše riješili:

- razgovor s djetetom o pijenju alkohola, kako ga izbjeći i reći ne, ali i važnost istoga i zašto se to očekuje od djeteta,
- ponovni razgovor s djetetom ukoliko se otkrije da dijete uistinu konzumira alkohol; saznati događa li se to učestalo, postaviti neka pravila oko izlazaka i slično,
- „nulta tolerancija na alkohol“ što znači, ne konzumiranje bilo kakve vrste i količine alkohola do 18. godine,
- uključenje roditelja u život djeteta, izražavanje osjećaja i provođenje vremena u zajedničkim aktivnostima, dovodi do manje uključenosti djeteta u rizična ponašanja i situacije,
- biti jasan i dosljedan u pravilima i očekivanjima djeteta,
- pozitivan model – što dijete može naučiti gledajući roditelja i prateći njihove navike i ponašanje
- dočekati dijete pri dolasku kući, razgovor s djetetom, kako izgleda, ponaša se i govori (..)
- upoznati se s roditeljima djece s kojima se dijete druži,
- nadgledati ponašanje djeteta koje vozi motorno vozilo
- potražiti stručnu pomoć[9].

Kako roditelji i okolina mogu prepoznati da se mladi opijaju ili bar konzumiraju alkohol, što u njihovim godinama može loše utjecati na zdravlje? Postoji nekoliko čimbenika koji vrlo jasno ukazuju da se s djetetom nešto događa, a oni su[9]:

- zadržavanje na alkoholu,
- iznenadne i neobjašnjive promjene raspoloženja, stavova i razmišljanja,
- popuštanje u školi, izostajanje s nastave i sl.
- gubitak interesa za bilo kakvu vrstu aktivnosti, školu, obitelj,

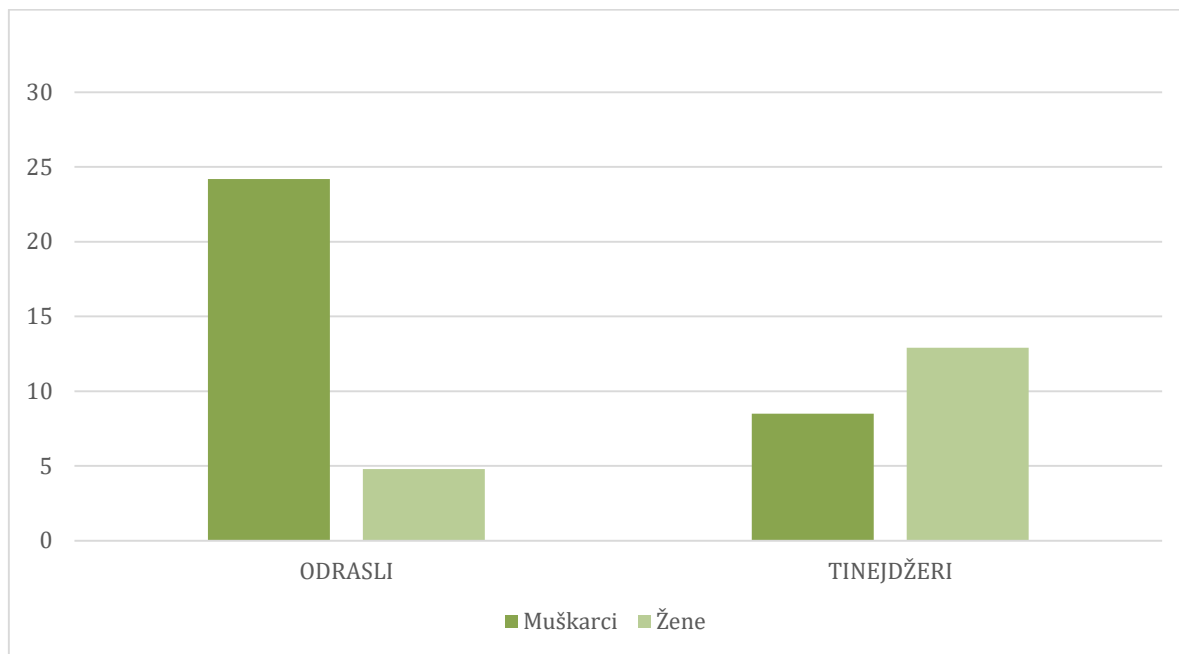
- povlačenje u sebe od obitelji i prijatelja,
- novi prijatelji,
- nestanak alkohola iz kuće.

4.2. Liječenje

Nakon što je osoba provela neko vrijeme ovisna o alkoholu, ključna točka pri liječenju je apstinencija. Ovisno o ozbiljnosti situacije u kojoj se pojedinac nalazio tijekom opijanja, ona može ili mora biti blaža ili ozbiljna apstinencija i ne dovođenje samoga sebe u situacije koje su opasne po pojedinca i njegovo zdravlje, po pitanju konzumiranja alkohola.

Najprije treba napraviti potpuni pregled i obradu pacijenta kako bi ustanovili trenutno zdravstveno stanje osobe koja je dugo i u velikim količinama konzumirala alkohol, postojeće bolesti i poremećaji koji bi mogle zakomplicirati apstinenciju. Pri terapiji potrebno je održavati određenu razinu tekućine, te davati visoke doze vitamina C i B-kompleksa[1]. Benzodiazepini su najvažniji lijekovi koji omogućuju terapiju, a doziranje ovisi o statusu osobe koja se liječi. Detoksikacija se provodi prestankom uzimanja alkohola, te ispravljanjem nutritivnog deficita (alkoholne neuhranjenosti), a nakon toga mora uslijediti i psihosocijalna terapija kako bi se promijenilo ponašanje bolesnika i spriječilo ponovno posezanje za prekomjernom konzumacijom alkohola.

Grafikon 9: Doživljene posljedice zbog konzumiranja alkohola (%)

Izvor: rad studentice prema Pejnović Franelić i sur. 2017. https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2017/06/Standardizirano-europsko-istra%C5%BEivanje-o-alkoholu_RARHA-SEAS_20_-06.pdf

U grafikonu 6 prikazan je postotak doživljenih posljedica prilikom konzumiranja ili zbog konzumiranja alkohola. Podaci su prikazani kao postotak posljedica u životu odraslih muškaraca i žena i tinejdžera. Iz ovih podataka je evidentno da muškarci imaju u velikom broju i prednosti veće posljedice kasnije u životu za razliku od žena, dok su djevojke te koje prilikom konzumacije alkohola u mlađim danima imaju veće posljedice bilo po zdravlje ili neki element života, iz razloga što žene imaju manju toleranciju na alkohol od muškaraca, no tome može biti razlog i neka druga osoba ili vanjski čimbenici koji su uključivali alkohol i time su te djevojke bile izložene nekoj vrsti opasnosti, dok same možda ni nisu konzumirale ništa od alkoholnih pića.

5. Zaključak

Alkoholizam nije samo problem pojedinca, već i obitelji i društva. On utječe na sve aspekte života, onemogućuje pojedinca da ispunjava obiteljske i radne uloge. Unatoč tome, ovisnost o alkoholu se još uvijek potiskuje u drugi plan, opijanje i konzumacija alkohola kod mladih smatra se društveno prihvaćenim i bezopasnim, te se umjerena konzumacija alkoholnih pića smatra stilom života.

Najčešći razlozi konzumacije alkohola kod mladih su znatiželja, pritisak vršnjaka i prijatelja, želja da budu „cool“ i prihvaćeni od društva, ali i negativni osjećaji i emocije kao što su bijeg od problema, usamljenost, dosada i slični.

Kada se govori o razlozima daljnje konzumacije alkohola, ispitanici raznih istraživanja naveli su osjećaj opuštenosti, lakše podnošenje kritika od roditelja i društva, pristupanje i udvaranje drugim osobama, ali i niska cijena i pristupačnost alkoholnih pića, unatoč zakonima koji to zabranjuju.

Na koji god način se mladima želi i može pomoći, smatram da je od velike važnosti upoznati ih sa posljedicama konzumacije alkohola, pričati s njima i saznati zašto traže bijeg ili neku utjehu u alkoholu kako bi izbjegli kojekakve probleme te na kraju ih savjetovati i predložiti neka alternativna rješenja, kao što je sport, rekreacija, bavljenje umjetnošću i slično, a roditeljima se savjetuje da nakon što saznaju da im dijete konzumira alkohol, ne reagiraju na klasičan način koji jest razumljiv, već da se pokuša izgraditi snažan i povjerljiv odnos pun potpore.

Nadalje, smatram da odgojne ustanove moraju promijeniti pristup prema temi alkohola, a ne svake godine održavati iste ankete na satu razrednika, koje zapravo ne služe ničemu osim skupljanju statističkih podataka, što jest u redu, no dosađuje učenicima koji, pogotovo u tim godinama svašta isprobavaju, a pogotovo kada im netko kaže da ne smiju.

Ne treba ih zastrašivati podacima o utjecaju na zdravlje jer mislim da im to malo znači, već je potrebna promjena u cijelom društvu, koja bi trebala početi sa smanjenjem reklamiranja alkoholnih pića i propagiranje ideje kako je konzumacija istog „cool“, prihvatljiva i normalna.

Što se tiče roditelja, smatram da samo netko s normalnim odnosom prema alkoholu, može djetetu objasniti zašto ga ne smije konzumirati, odnosno, primjerom se

najbolje uči, jer djeca i mladi tako najviše upijaju i kreiraju sliku o svijetu i o tome što je prihvatljivo. Vika, agresija, prijetnje i kazne malo toga postižu, štoviše, rade kontra efekt, stoga smatram da je razgovor najbolja opcija, i to smiren, pun razumijevanja i potpore.

Literatura

- [1] Čulo, A., Jurković, D.: Prevencija i intervencije u zdravstvenoj njezi djece kod intoksikacije psihoaktivnih supstanci, Split, Hrvatska proljetna pedijatrijska škola – Zbornik radova za medicinske sestre, 79-85, 2016.
- [2] <http://www.espad.org/report/table-7b-frequency-lifetime-use-any-alcoholic-beverage-gender-2015-percentages> (25.03.2021.)
- [3] <http://www.espad.org/report/table-8b-frequency-use-any-alcoholic-beverage-during-last-12-months-gender-2015-percentages> (25.03.2021.)
- [4] <http://www.espad.org/report/table-9b-frequency-use-any-alcoholic-beverage-during-last-30-days-gender-2015-percentages> (25.03.2021.)
- [5] Lažetić G.: Razvoj alkoholizma (dostupno na: <http://lazetic.blogspot.hr/2015/07/razvoj-alkoholizma.html>) (14.03.2021.)
- [6] Markovic A.: Istraživanja s alkoholom povezanih poremećaja i problema u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 2016. (dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:158:117735>) (02.07.2021.)
- [7] Pavić Šimerin I., Mayer D., Musić Milanović S., Pejnović Franelić I., Jovičić D: Istraživanje o zdravstvenom ponašanju učenika *Health Behaviour in School aged Children - HBSC 2013/2014*, Osnovni pokazatelji zdravlja i dobrobiti učenika i učenica u RH, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb, 2016.
- [8] Pejnović Franelić I., Muslić Lj., Markelić M., - Standardizirano Europsko istraživanje o alkoholu, Standardized European Alcohol Survey – RARHA SEAS Rezultati istraživanja u Hrvatskoj, HZJZ, Zagreb, 2017., (dostupno na: <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2017/06/Standardizirano-europsko-istra%C5%BEivanje-o-alkoholu-RARHA-SEAS-20-06.pdf>) (04.03.2021.)
- [9] Pliva zdravlje: „Alkoholizam“, (dostupno na: <https://www.plivazdravlje.hr/bolest-clanak/bolest/138/Alkoholizam.html>) (15.03.2021.)
- [10] Pliva zdravlje: „Mladi i alkohol“ <https://www.plivazdravlje.hr/aktualno/clanak/24551/Mladi-i-alkohol.html> (21.03.2021.)
- [11] Sujoldžić A., Rudan V., De Lucia A.: Adolescencija i mentalno zdravlje, Kratki obiteljski priručnik, Zagreb, Institut za antropologiju, 2006.
- [12] White, M.: Drinking patterns and their definitions, The Journal of the National Institute of Alcohol Abuse and Alcoholism, Vol. 39, 2017. (dostupno na: <https://www.arcr.niaaa.nih.gov/arcr391/article02.html>) (22.03.2021.)

- [13] WHO - Adolescent development (dostupno na : <https://www.who.int/westernpacific/news/q-a-detail/adolescent-health-and-development>) (15.03.2021.)
- [14] Zavod za javno zdravstvo, Dubrovačko-neretvanske županije, „Alkohol i mladi“ (dostupno na: <https://www.zzjzdnz.hr/zdravlje/zdravlje-djece-i-mladih/242>) (12.03.2021.)

Popis slika, tablica, grafikona

Slika 1: Rizično konzumiranje alkohola	4
Slika 2: Shema razvoja alkoholizma	6
Slika 3: Karta alkoholizma u Hrvatskoj	15

Popis tablica

Tablica 1: Faze i znakovi alkoholizma	5
Tablica 2: Dostupnost alkoholnih pića mladima	9
Tablica 3: Rezultati istraživanja konzumacije alkohola kod mladih 2015.	14

Popis grafikona

Grafikon 1: Vrste konzumiranih pića unutar 30 dana kod mladih, prema istraživanju 2015. godine. (%)	10
Grafikon 2: Broj opijanja u životu, kod mladih prema istraživanju 2015. godine (%)	11
Grafikon 3: Konzumacija alkohola barem jednom tjedno (%) i usporedba s prosjekom HBSC-a za 2013./2014.	12
Grafikon 4: Opijanje minimalno dva puta u životu (%)	13
Grafikon 5: Udio ispitanika koji su u životu konzumirali alkohol (%)	19
Grafikon 6: Postotak konzumiranja alkohola na mjesečnoj i tjednoj bazi (%)	20
Grafikon 7: Postotak oboljenja od ciroze jetre u RH (%)	21
Grafikon 8: Postotak prometnih nesreća uzrokovane alkoholom (%)	21
Grafikon 9: Doživljene posljedice zbog konzumiranja alkohola (%)	24

Sažetak

Svjetska zdravstvena organizacija definira mlade kao osobe između 10. i 24. godine, koje se susreću sa mnogim promjenama i izazovima tijekom svog razvoja iz djeteta u adolescenta i odraslu osobu. Nekima je ta prilagodba teška pa se osjećaju nesigurno, bez samopouzdanja, usamljeno i depresivno, što nerijetko vodi prema alkoholu, ako ne i nečem puno težem. 2015. godine je Hrvatska zauzela 6. mjesto od 48 zemalja prema udjelu mladih koji su konzumirali minimalno 5 pića tijekom izlazaka u, tada posljednjih, 30 dana. Kako do toga ne bi došlo, provode se mjere prevencije, aktivnosti i rano otkrivanje rizika i problema konzumacije kako mladi ne bi dublje zapeli i postali potpuno ovisni. Ukoliko se prepozna i zaključi ovisnost, važno je tim ljudima pružiti odgovarajuću pomoć, kao i njihovim obiteljima.

Ključne riječi: alkohol, opijanje, ovisnost, mladi, utjecaj.

Summary

The World Health Organization defines young people as people between the ages of 10 and 24, who face many changes and challenges during their development from child to adolescent and adult. For some, this adjustment is difficult, so they feel insecure, without self-confidence, lonely and depressed, which often leads to alcohol, if not something much harder. In 2015, Croatia ranked 6th out of 48 countries in terms of the share of young people who consumed a minimum of 5 drinks during outings in the last 30 days. To prevent this, prevention measures, activities and early detection of risks and problems of consumption are implemented so that young people do not get stuck deeper and become completely addicted. If an addiction is recognized and concluded, it is important to provide these people with appropriate help, as well as their families.

Key words: alcohol, intoxication, addiction, youth, influence.